

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/205968,Katowicki-oddzial-IPN-zostal-uhonorowany-nagroda-Czarny-Diamant-Wolnosci.html>
27.02.2026, 05:06

[Następny](#)

[Powrót](#)

Katowicki oddział IPN został uhonorowany nagrodą „Czarny Diament Wolności”

9 września 2024 r. w Katowicach odbyło się uroczyste wręczenie nagrody Śląskiego Centrum Wolności i Solidarności „Czarny Diament Wolności”. Laureatami tegorocznej nagrody zostali oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach oraz Michał Piwoński.
09.09.2024

Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach swoim zasięgiem obejmuje województwo śląskie. Wraz z dyrektorem, Andrzejem Sznajderem, katowicki IPN co roku obecny jest 16 grudnia na uroczystościach rocznicy pacyfikacji kopalni „Wujek”. IPN Katowice jest też wydawcą licznych publikacji poświęconych historii stanu wojennego, w tym teki historycznej i wystawy elementarnej „Stan wojenny 1981-1983” oraz albumu „Idą pancry na Wujek”. Razem ze ŚCWIS jest również współorganizatorem Ogólnopolskiego Festiwalu Piosenki „O Wolności”. Ponadto katowicki oddział IPN prowadził śledztwa w sprawie śmierci górników z „Wujka” w okresie stanu wojennego.

Katowicki oddział IPN został uhonorowany nagrodą „Czarny Diament Wolności” – Katowice, 9 września 2024. Fot. Krzysztof Łojko (IPN)

Michał Piwoński – nauczyciel historii w II Liceum Ogólnokształcącym im. rotmistrza Witolda Pileckiego w Mikołowie. Pomysłodawca „Biegu Dziewięciu Górników”, czyli biegu młodzieży szkolnej pod Pomnik-Krzyż przy kopalni „Wujek”, organizowanego co roku 16 grudnia, w rocznicę pacyfikacji kopalni „Wujek”. On sam w 2013 r. pobiegł ze swoimi uczniami dając początek tym biegom, w których obecnie startuje co roku niemal 1000 uczestników.

Nagrodę dla katowickiego Instytutu odebrał dr Andrzej Sznajder, dyrektor oddziału IPN w Katowicach.

Wydarzenie uświetnił koncert kameralny Korneli Czerwiec, laureatki Ogólnopolskiego Festiwalu Piosenki o Wolności. Młodej artystce akompaniował pianista, Piotr Kopiński.

* * *

W 2024 r. nagroda otrzymała nazwę „Czarny Diament Wolności”. Wyboru osób lub instytucji nominowanych do niej dokonuje kapituła, która następnie z tego grona wyznacza laureata (lub laureatów). W tym roku kapituła obradowała w składzie: Robert Ciupa, dyrektor Śląskiego

Centrum Wolności i Solidarności, Halina Bieda, senator RP, Waldemar Bojarun, wiceprezydent Miasta Katowice, Wojciech Szwed, przewodniczący Społecznego Komitetu Pamięci Górników KWK Wujek Poległych 16 grudnia 1981 roku, dr Dariusz Węgrzyn, historyk Śląskiego Centrum Wolności i Solidarności.

W 2024 r. do nagrody zostali nominowani również:

- Marian Gruszka – pomysłodawca i współorganizator biegu do grobu bł. ks. Jerzego Popiełuszki,
- Magdalena Pelc – siostra Zbigniewa Wilka, pierwszego zabitego w „Wujku” górnik, organizatorka wielu akcji o charakterze charytatywnym i pomocowym, w których pamięć o dziewięciu z „Wujka” stara się przekuć na pozytywne działania,
- Robert Talarczyk – dyrektor Teatru Śląskiego w Katowicach, reżyser i autor scenariusza do pierwszego poświęconego tragedii górników z „Wujka” spektaklu „Wujek.81. Czarna ballada”.

Uroczystość ogłoszenia laureata i wręczenia statuetki odbywa się tradycyjnie na początku września – wkrótce po Dniu Solidarności i Wolności.

„Czarny Diament Wolności” jest nagrodą przyznawaną przez Śląskie Centrum Wolności i Solidarności dla uczczenia szczególnych zasług w dbaniu o pamięć o pacyfikacji kopalni „Wujek”, a szczególnie o dziewięciu zabitych górnikach: Józefie Czekalskim, Józefie Gizie, Joachimie Gnidzie, Ryszardzie Gziku, Bogusławie Kopczaku, Andrzejowi Pelce, Janie Stawisińskim, Zbigniewie Wilku oraz Zenonie Zającu. Nagroda jest przyznawana za działania odznaczające się wysoką jakością merytoryczną oraz rzetelną i godną postawą w dbaniu o historyczną prawdę.

Dotychczas nagrodą „Czarny Diament” przyznaną przez Dyrektora ŚCWIS Roberta Ciupę uhonorowany został w 2022 r. Społeczny Komitet Pamięci Górników Kopalni Węgla Kamiennego „Wujek” w Katowicach Poległych 16 grudnia 1981 r.

Laureat otrzymuje statuetkę „Czarny Diament Wolności”.

Jej twórcą jest śląski rzeźbiarz Bogumił Burzyński. Ma ona formę postaci przywołującej skojarzenia klasycznych statuetek (np. Oscar). W jej centralnej części znajduje się „czarny diament” – bryłka węgla.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Nagroda